

□ □ VERSPREID □ □
DOOR SIEGFRIED VAN PRAAG.

NOG den vorigen dag was alles zoo rustig geweest in 't kleine Russische stadje en had een ieder het werk verricht, dat hij jaren lang verricht had.

De kinderen hadden in 't cheder *) van Jankel Senf de woorden der Torah gesproken en de vertaling, die Jankel er van aan de hand deed, en menig slag van Jankels spanriem was op de luidruchtige bende neergedaald.

De bagoerim †) hadden geleerd en geleerd, in deining van lijf en deining van geest, in 't oude beth-hamidrasch §), de lamdanim **) getwist over een moeilijke talmuedpassage. De vrouwen waren ter markt getrokken en hadden gekocht en verkocht, van kippen tot spijkers, van ramen tot oude schoenen. De makelaars hadden gezocht naar menschen tusschen wie bemiddeling den bemiddelaar aan de noodige middelen zou kunnen helpen om eten te verzorgen voor de vrouw en de vele kinderen, kortom de heilige gemeente, heilig zóó klein, van Patoerska had geleefd, zooals God dit wilde.

Den volgenden morgen hadden de hanen zoo kranig gekraaid als dit hun gewoonte is; de stier had geloeid, de geiten geblaat... en toch was alles anders, angstwekkend anders.

Het stadje-in-het-land rook verwoesting, zooals de boeren onweer bemerken, als de hemel nog blauw is, want een volk wiens tempel twee maal verwoest werd, krijgt een zesde zintuig, dat hem het ongeluk doet bemerken, 't zij van dichtbij, 't zij van veraf.

Ze hadden hetzelfde willen doen als den vorigen dag, de cheder-kinderen de bagoerim, de batlonim ††), de melamedim §§) de lamdanim, de vrouwen, de kooplui en de makelaars, maar op den drempel van hun huisjes zeiden ze elkaar, dat deze dag niet was gelijk andere dagen, dat God weer eens verwoesting sturen ging over Israël en dat zij zwaar gezondigd moesten hebben. Of de zonde was uitgegaan van Jossel Chossid, die naar den wonderrabbi van Belz trok en danste en dronk, in plaats van de heilige Wet te bestudeeren, dag en nacht, of van Dovidel Mezrits, den Maskiel ***) die Russisch sprak en de verboden boeken van de Duitschers las, en

*) Kinderschool, waar Bijbel wordt geleerd.

†) Jongelingen.

§) Leerhuis.

**) Geleerden.

††) Niets-doeners.

§§) Schoolmeesters.

***) Profaan geleerde.